

Kraków The Host City: Historie Odcinek 5 pt.: VIII Światowy Kongres Esperanto w 1912 roku

2021-11-17

Notowany w bazie ICCA, imponujący VIII Światowy Kongres Esperanto (World Congress of the Universal Esperanto Association), odbył się w Krakowie w dn. 11-18 sierpnia 1912 roku z okazji 25. rocznicy publikacji pierwszego podręcznika esperanto, którego autorem, jak i inicjatorem ruchu esperantystów był polski lekarz okulista - Ludwik Zamenhof. Przypomnijmy, że esperanto to najbardziej rozpowszechniony na świecie międzynarodowy język pomocniczy, którym obecnie posługuje się około 2 milionów osób.

Udział w kongresie wzięło 1000 esperantystów z Europy, Azji i Ameryki, a obrady odbywały się w ramach 28 sekcji i na spotkaniach plenarnych. Na miejsce kongresu udostępniono salę Teatru Starego, natomiast biuro prasowe, spotkania sekcji oraz wystawa mieściły się w budynku Akademii Handlowej przy ul. Kapucyńskiej. Za organizację odpowiadał Komitet, na którego czele stanął Odo Bujwid, pierwszy polski bakteriolog i pionier higieny. Co ciekawe, przygotowania do kongresu rozpoczęto już ponad pół roku wcześniej. Rada miasta Krakowa na organizację przydzieliła subwencję w wysokości 3000 koron oraz pozwoliła na korzystanie z sali Teatru Starego. Na potrzeby konferencji wydano ilustrowany przewodnik po Krakowie w języku esperanto. Rolę dzisiejszego Przedsiębiorstwa Usług i Dekoracji miasta pełniła straż pożarna, która była odpowiedzialna za udekorowanie miasta - przed Akademią Handlową wkopano maszty, na których umieszczono flagi, napisy, a pomiędzy nimi rozwieszono zielone girlandy. Bank Krajowy Królestwa Galicji specjalnie na poczet kongresu otworzył na parterze kantor, w którym delegaci mogli wymienić pieniądze. Podobnie jak dziś, uczestnicy wydarzenia w ramach pakietu konferencyjnego otrzymywali publikacje i wydawnictwa - ilustrowaną księgę kongresową, ilustrowany przewodnik po Krakowie i Zakopanem, album widoków Krakowa, a po okazaniu karty kongresowej mieli m.in. prawo do bezpłatnego korzystania z komunikacji tramwajowej, wstępu do wszystkich muzeów krakowskich, zniżek na wycieczki towarzyszące, a także możliwość bezpłatnego uczestnictwa w balu. Bal stał się tradycyjnym i charakterystycznym punktem wydarzenia; rozpoczął go, prowadząc poloneza, Odo Bujwid z panią Zamenhof, a zabawa trwała do rana. Podczas gali goście kongresowi specjalnie założyli stroje narodowe, które pokazywały kulturę każdej nacji przybyłej na kongres, a 90 osób spoza obrad mogło obejrzeć bal z galerii po wykupieniu specjalnych biletów. W czasie wycieczek towarzyszących goście mogli zwiedzić atrakcyjne do dziś miejsca - Kopalnię Soli w Wieliczce (udział wzięło 1200 uczestników wydarzenia) oraz Zakopane (ponad 100 uczestników). Co ciekawe, trzech esperantystów do Zakopanego wybrało się pieszo (jeden z nich również na piechotę przybył do Krakowa aż z Paryża - to na pewno wskazówka dla nas, jak można zniwelować ślad węglowy ☐).

Kolejne edycje kongresu odbyły się m.in. w San Francisco, Pradze, Wiedniu, Paryżu, ale też w Gdańsku (1927) czy Warszawie (1937), a ponownie do Krakowa esperantyści wrócili w 1931 roku by wziąć udział w XXIII Światowym Kongresie Esperanto.

Należy także wspomnieć, że z wyodrębnionej części Akademii Handlowej, w 1925 roku powstał późniejszy Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie. W kolejnym odcinku przedstawimy Państwu ciekawostki o bursach, oberżach i Akademii Krakowskiej. Serdecznie zapraszamy ☐.

**Magiczny
Kraków**

Źródło zdjęcia: *Jubilea Universala Kongreso Esperantista Albumo Krakow 1912*, s. 8.

<https://dlibra.kul.pl/dlibra/publication/51851/edition/47031/content>

Autor: Katarzyna Janik